

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2021. gada 25. novembrī (*)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Maksātnespējas procedūras – Regula (EK) Nr. 1346/2000 – 4. un 28. pants – 32. panta 2. punkts – Termiņš prasījumu iesniegšanai maksātnespējas procedūrā – Citā dalībvalstī notiekošas galvenās maksātnespējas procedūras likvidatora veikta prasījumu iesniegšana sekundārajā procedūrā – Tās dalībvalsts, kurā sāka sekundārā maksātnespējas procedūra, tiesībās paredzēts prekluzīvs termiņš

Lietā C-25/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Višje sodišče v Ljubljani* (Ljubļanas apelācijas tiesa, Slovēnija) iesniedza ar 2019. gada 18. decembra lēmumus un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 20. janvārī, tiesvedībā, ko sācis

NK kā *Alpine BAU GmbH* maksātnespējas administrators,

piedaloties

Alpine BAU GmbH, Zalburga – Ceļes [Celje] filiālei, maksātnespējas procedūrā,

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente), kas pilda devītās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- NK kā *Alpine BAU GmbH* maksātnespējas administrators vārdā – *L. T. Štruc, odvetnica*,
- *Alpine BAU GmbH, Zalburga – Ceļes filiāles*, maksātnespējas procedūrā, vārdā – *V. Sodja, odvetnica*,
- Slovēnijas valdības vārdā – *V. Klemenc*, pārstāve,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Kocjan* un *M. Wilderspin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2021. gada 20. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2000, L 160, 1. lpp.) 32. panta 2. punktu.

- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar procedūru, kuru sācis NK kā galvenās maksātnespējas procedūras, kas uzsākta pret Austrijā reģistrētu sabiedrību *Alpine BAU GmbH*, administrators pret *Okrožno sodišče v Celju* (Ceļes apgabaltiesa, Slovēnija) rīkojumu, ar kuru kā novēloti iesniegts noraidīts viņa pieteikums par prasījumu iesniegšanu Slovēnijā pēc sekundārās maksātnespējas procedūras uzsākšanas šajā citā dalībvalstī.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 1346/2000 6. un 19.–23. apsvērumā ir noteikts:

“(6) Saskaņā ar proporcionalitātes principu šajā regulā būtu jāaprobežojas tikai ar noteikumiem, kas regulē piekritību maksātnespējas procedūru sākšanai un nolēmumus, ko taisa, tieši pamatojoties uz maksātnespējas procedūrām, un kas ir cieši saistīti ar šādām procedūrām. Turklāt šajā regulā vajadzētu iekļaut noteikumus par šādu nolēmumu atzīšanu un piemērojamo tiesību aktu, kas arī atbilst iepriekšminētajam principam.

[..]

(19) Sekundārā maksātnespējas procedūra, papildus vietējo interešu aizsardzībai, var kalpot dažādiem mērķiem. Tā var notikt, ja parādnieka īpašuma struktūra ir pārāk sarežģīta, lai to pārvaldītu kā vienu veselu, vai arī ja attiecīgo tiesību sistēmu atšķirības ir tik būtiskas, ka procedūras sākšanas dalībvalsts tiesību aktu piemērošana var radīt sarežģījumus citās dalībvalstīs, kurās atrodas aktīvi. Šajā nolūkā likvidators galvenajā procedūrā var lūgt sākt sekundāro procedūru, ja efektīva īpašuma pārvaldīšana to prasa.

(20) Galvenā maksātnespējas procedūra un sekundārā procedūra tomēr var veicināt efektīvu kopējo aktīvu realizāciju tikai tad, ja visas vienlaicīgi veiktās procedūras tiek koordinētas. Šajā gadījumā galvenais nosacījums ir cieša sadarbība dažādo likvidatoru starpā, jo īpaši, apmainoties ar pietiekamu daudzumu informācijas. Lai nodrošinātu galvenās maksātnespējas procedūras noteicošo lomu, likvidatoram šajā procedūrā ir jādod vairākas iespējas iejaukties sekundārajās maksātnespējas procedūrās, kas tiek izskatītas tajā pašā laikā. Piemēram, viņam jābūt iespējai ierosināt pārstrukturēšanas plānu vai mierizlīgumu vai iesniegt pieteikumu apturēt aktīvu realizāciju sekundārajā maksātnespējas procedūrā.

(21) Katram kreditoram, kura pastāvīgā dzīvesvieta, domicils vai juridiskā adrese ir Kopienā, jābūt tiesībām iesniegt prasījumus katrā maksātnespējas procedūrā, ko izskata Kopienā attiecībā uz parādnieka aktīviem. Tam vajadzētu arī attiekties uz nodokļu iestādēm un sociālās apdrošināšanas iestādēm. Tomēr, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret kreditoriem, ir jākoordinē līdzekļu sadalīšana. Katram kreditoram jāspēj paturēt maksātnespējas procedūru laikā saņemto, taču jābūt tiesīgam piedalīties kopējo aktīvu sadalīšanā citās procedūrās tikai tad, ja kreditoriem ar līdzīgu stāvokli ir apmierināta tāda pati prasījumu daļa.

(22) Šai regulai būtu jāparedz tūlītēja to nolēmumu atzīšana attiecībā uz maksātnespējas procedūras sākšanu, izpildi un slēgšanu, kas ietilpst tās darbības jomā, kā arī tādu nolēmumu atzīšana, ko izdara tiešā saistībā ar šādām maksātnespējas procedūrām. Automātiska atzīšana tādēļ nozīmē, ka procedūras sekas, kas paredzētas procedūras sākšanas valsts tiesību aktos, attiecas arī uz visām citām dalībvalstīm. Dalībvalstu tiesu nolēmumu atzīšana balstās uz savstarpējas uzticēšanās principu. Šajā ziņā pēc iespējas būtu jāsamazina iemesli nolēmumu neatzīšanai. Uz šāda pamata arī būtu jāizšķir strīdi, ja divu dalībvalstu tiesu kompetencē ir sākt galveno maksātnespējas procedūru. Pirmās tiesas lēmums sākt procedūru būtu jāatzīst citās dalībvalstīs, taču šīm dalībvalstīm nedodot pilnvaras pārbaudīt minēto tiesas lēmumu.

(23) Attiecībā uz šajā regulā ietvertajiem jautājumiem jānosaka vienoti tiesību normu kolīziju noteikumi, kas to piemērošanas jomā aizstāj valstu starptautisko privāttiesību noteikumus. Šīm tiesību normu kolīziju noteikumam jābūt spēkā gan galvenajā procedūrā, gan vietējās procedūrās; *lex concursus* nosaka maksātnespējas procedūras sekas, gan procesuālās, gan materiālās, attiecībā

uz iesaistītajām personām un tiesiskajām attiecībām. Tas regulē visus maksātnespējas procedūras sākšanas, izpildes un noslēgšanas nosacījumus.”

4 Šīs regulas 3. pantā “Starptautiskā piekritība” ir noteikts:

“1. Tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras. Sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā juridisko adresi uzskata par galveno interešu centru, ja nav pierādījumu pretējam.

2. Ja parādnieka galveno interešu centrs atrodas kādas dalībvalsts teritorijā, citas dalībvalsts tiesu piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras pret parādnieku tikai, ja šīs citas dalībvalsts teritorijā parādniekam pieder uzņēmums. Šīs procedūras attiecas tikai uz tiem parādnieka aktīviem, kas atrodas pēdējā minētā dalībvalstī.

3. Ja maksātnespējas procedūras ir sāktas saskaņā ar 1. punktu, visas procedūras, kas pēc tam sāktas saskaņā ar 2. punktu, ir sekundāras procedūras. Pēdējās minētās procedūras ir likvidācijas procedūras.

4. Šā panta 2. punktā minētās teritoriālās maksātnespējas procedūras var sākt pirms galvenās maksātnespējas procedūras sākšanas saskaņā ar 1. punktu tikai:

a) ja maksātnespējas procedūras saskaņā ar 1. punktu nevar sākt saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktu nosacījumiem, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs;

vai

b) ja teritoriālo maksātnespējas procedūru sākšanu pieprasa kreditors, kura domicils, parastā uzturēšanās vieta vai juridiskā adrese atrodas dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas uzņēmums, vai kura prasījums rodas šā uzņēmuma darbības dēļ.”

5 Atbilstoši minētās regulas 4. pantam “Piemērojamie tiesību akti”:

“1. Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, uz maksātnespējas procedūru un tās sekām attiecas tās dalībvalsts tiesību akti, kuras teritorijā šāda procedūra ir sākta, turpmāk “procedūras sākšanas valsts”.

2. Procedūras sākšanas valsts tiesību akti paredz nosacījumus šādu procedūru sākšanai, to izpildei un izbeigšanai. Cita starpā tie nosaka:

[..]

g) prasījumus, kas jāizvirza pret parādnieka īpašumu, un darbības ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas;

h) noteikumus, kas regulē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu;

[..].”

6 Šīs pašas regulas 28. pantā par tiesību aktiem, ko piemēro sekundārām maksātnespējas procedūrām, ir noteikts:

“Ja šajā regulā nav noteikts citādi, sekundārai procedūrai piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā sāk sekundāro procedūru.”

7 Regulas Nr. 1346/2000 31. pantā “Pienākums sadarboties un paziņot informāciju” ir noteikts:

“1. Saskaņā ar noteikumiem, kas ierobežo informācijas paziņošanu, galvenās procedūras likvidatora un sekundāro procedūru likvidatoru pienākums ir paziņot informāciju cits citam. Viņi nekavējoties paziņo visu informāciju, kas varētu attiekties uz citām procedūrām, jo īpaši par progresu prasījumu iesniegšanā un pārbaudē un visiem pasākumiem, kas vērsti uz procedūras pārtraukšanu.

2. Saskaņā ar noteikumiem, ko piemēro katrai procedūrai, galvenās procedūras likvidatora un sekundāro procedūru likvidatoru pienākums ir sadarboties citam ar citu.
3. Sekundārās procedūras likvidators, tiklīdz iespējams, ļauj galvenās procedūras likvidatoram sniegt ierosinājumus par likvidāciju vai aktīvu izmantošanu sekundārajā procedūrā.”
- 8 Šīs pašas regulas 32. pants “Kreditora tiesību izmantošana” ir formulēts šādi:
- “1. Kreditori var iesniegt prasījumus galvenajā procedūrā un sekundārajās procedūrās.
2. Galvenās procedūras un sekundārās procedūras likvidatori iesniedz citās procedūrās tos prasījumus, kas jau ir iesniegti procedūrā, kurā viņi ir iecelti, ar nosacījumu, ka tas ir lietderīgi kreditoriem pēdējās minētās procedūrās, un uz ko attiecas kreditoru tiesības iebilst vai atsaukt prasības pieteikumu, ja tā paredz piemērojamie tiesību akti.
3. Galvenās vai sekundārās procedūras likvidators ir pilnvarots piedalīties citās procedūrās ar tādu pašu pamatojumu kā kreditors, cita starpā, apmeklējot kreditoru sanāksmes.”
- 9 Saskaņā ar minētās regulas 33. pantu “Likvidācijas apturēšana”:
- “1. Tiesa, kas sāka sekundāro procedūru, pilnībā vai daļēji aptur likvidācijas procesu, saņemot pieprasījumu no galvenās procedūras likvidatora, ar nosacījumu, ka tā šajā gadījumā var lūgt galvenās procedūras likvidatoram veikt piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu sekundārās procedūras kreditoru intereses un atsevišķu kreditoru kategoriju intereses. Šādu likvidatora pieprasījumu var noraidīt tikai, ja tas nepārprotami nav galvenās procedūras kreditoru interesēs. Šādu likvidācijas procesa apturēšanu var paredzēt ne ilgāk kā uz trim mēnešiem. To var turpināt vai pagarināt uz līdzīgu termiņu.
2. Šā panta 1. punktā minētā tiesa izbeidz likvidācijas procesa pārtraukumu:
- pēc galvenās procedūras likvidatora pieprasījuma,
 - pēc savas ierosmes, pēc kreditora pieprasījuma vai pēc sekundārās procedūras likvidatora pieprasījuma, ja pasākums vairs nav pamatots, jo īpaši, ņemot vērā galvenās procedūras vai sekundārās procedūras kreditoru intereses.”
- 10 Šīs pašas regulas 34. pantā “Pasākumi sekundāro maksātnespējas procedūru izbeigšanai” ir noteikts:
- “1. Ja tiesību akti, ko piemēro sekundārajām procedūrām, ļauj šādas procedūras izbeigt bez likvidācijas ar sanācijas plānu, mierizlīgumu vai tam pielīdzināmu pasākumu, galvenās procedūras likvidators ir pilnvarots pats ierosināt šādu pasākumu.
- Sekundāro procedūru izbeigšana ar kādu pirmajā [daļā] minēto pasākumu nav galīga bez galvenās procedūras likvidatora piekrišanas; ja viņš tomēr nedod piekrišanu, ierosinātais pasākums var kļūt galīgs, ja tas neietekmē galvenās procedūras kreditoru finanšu intereses.
2. Kreditoru tiesību ierobežojumi, kas minēti 1. punktā un ko ierosina sekundārajās procedūrās, piemēram, maksājumu atlikšana vai parāda dzēšana, bez visu ieinteresēto kreditoru piekrišanas neietekmē parādnieka aktīvus, uz kuriem neattiecas šīs procedūras.
3. Likvidācijas procesa pārtraukuma laikā, ko paredz saskaņā ar 33. pantu, tikai galvenās procedūras likvidators vai parādnieks, ar pirmā piekrišanu, var ierosināt šā panta 1. punktā noteiktos pasākumus sekundārajā procedūrā; citus šāda pasākuma priekšlikumus neizvirza balsošanai vai apstiprināšanai.”
- 11 Regula Nr. 1346/2000 tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2015, L 141, 19. lpp.). Tomēr saskaņā ar šīs pēdējās minētās regulas 84. panta 2. punktu Regula Nr. 1346/2000 *ratione temporis* joprojām ir piemērojama pamatlietā aplūkotajām maksātnespējas procedūrām.

Valsts tiesības

Slovēnijas tiesības

- 12 *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju* (Likums par finanšu darījumiem, maksātnespējas procedūrām un piespiedu likvidāciju; *Uradni list RS*, Nr. 126/2007), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “*ZFPPIPP*”), 59. panta 2. punktā ir paredzēts, ka kreditoram ir jāiesniedz savi prasījumi pret maksātnespējīgo parādnieku triju mēnešu laikā pēc paziņojuma par šīs procedūras sākšanu publicēšanas dienas, izņemot gadījumus, kad šā panta 3. un 4. punktā ir noteikts citādi.
- 13 Saskaņā ar *ZFPPIPP* 298. panta 1. punktu, ja prasījumu garantē prioritāras tiesības, kreditoram maksātnespējas procedūrā termiņā, kas noteikts prasījumu iesniegšanai, ir jāiesniedz arī prioritārās tiesības, ja vien *ZFPPIPP* 281. panta 1. punktā vai 282. panta 2. punktā nav noteikts citādi.
- 14 Atbilstoši *ZFPPIPP* 296. panta 5. punktam, ja kreditors neiesniedz savu prasījumu paredzētajā termiņā, viņa prasījums attiecībā pret maksātnespējīgo parādnieku tiek dzēsts un kompetentā tiesa noraida viņa prasījumu kā novēloti iesniegtu. Tāpat no *ZFPPIPP* 298. panta 5. punkta izriet – ja kreditors neievēro prioritāro tiesību iesniegšanas termiņu, šīs tiesības tiek dzēstas.

Austrijas tiesības

- 15 *Insolvenzordnung* (Likums par maksātnespēju) 107. panta 1. punktā ir noteikts, ka attiecībā uz prasījumiem, kas iesniegti pēc prasījumu iesniegšanas termiņa beigām un nav skatīti vispārējā tiesas sēdē, kurā pārbauda pierādījumus par parādu pastāvēšanu, tiek rīkota īpaša tiesas sēde parādu esamības pārbaudei. Prasījumi, kas iesniegti mazāk nekā 14 dienas pirms tiesas sēdes, kurā pārbauda galīgās saistības, netiek ņemti vērā.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 16 Ar *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa, Austrija) 2013. gada 19. jūnija lēmumu tika sākta *Alpine BAU* maksātnespējas procedūra un NK tika iecelts par tās administratoru. Kā izriet no šīs tiesas 2013. gada 5. jūlija lēmuma, runa ir par galveno maksātnespējas procedūru Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punkta nozīmē.
- 17 Pēc NK pieteikuma *Okrožno sodišče v Celju* (Ceļes apgabaltiesa) ar 2013. gada 9. augusta lēmumu sāka sekundāru maksātnespējas procedūru pret *Alpine BAU GmbH*, Zalcburga – Ceļes filiāli (turpmāk tekstā – “*Alpine BAU*, Slovēnija).
- 18 Ar paziņojumu, kas tajā pašā dienā tika publicēts *Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve* (Slovēnijas Republikas Publisko reģistru un pakalpojumu aģentūra) interneta vietnē, *Okrožno sodišče v Celju* (Ceļes apgabaltiesa) informēja kreditorus un citu saistīto maksātnespējas procedūru administratorus, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1346/2000 32. pantu viņiem ir tiesības sekundārajā procedūrā, kas uzsākta Slovēnijā, iesniegt savus prasījumus galvenajā procedūrā un citās sekundārajās procedūrās, un šajā nolūkā noteica triju mēnešu termiņu, skaitot no šī paziņojuma publicēšanas dienas; šis termiņš beidzās 2013. gada 11. novembrī.
- 19 Šīs publicēšanas laikā minētā tiesa arī vērsa kreditoru un administratoru uzmanību uz to, ka gadījumā, ja viņi nesniegs savus prasījumus pirms šī datuma, tie attiecībā pret maksātnespējīgo parādnieku šajā sekundārajā procedūrā tiks dzēsti un šī tiesa noraidīs viņu iesniegtos prasījumus saskaņā ar *ZFPPIPP* 296. panta 5. punktu vai 298. panta 5. punktu.
- 20 2018. gada 30. janvārī NK iesniedza *Okrožno sodišče v Celju* (Ceļes apgabaltiesa) pieteikumu par galvenās maksātnespējas procedūras prasījumu iesniegšanu sekundārajā maksātnespējas procedūrā saskaņā ar Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punktu. Ar 2019. gada 5. jūlija rīkojumu šī tiesa, pamatojoties uz *ZFPPIPP* 296. panta 5. punktu, minēto prasījumu iesniegšanu noraidīja kā novēlotu.
- 21 NK šo rīkojumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā *Višje sodišče v Ljubljani* (Lūbļanas apelācijas tiesa, Slovēnija). Viņš uzskata, ka ar Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punktu ir noteiktas “īpašas tiesības” galvenās maksātnespējas procedūras administratoram, kuras Slovēnijas tiesībās nav pazīstamas. Šīs

īpašās tiesības tam ļaujot iesniegt galvenās maksātnespējas procedūras prasījumus jebkurā sekundārā maksātnespējas procedūrā, un tam neesot noteikts nekāds termiņš. NK uzskata, ka šāda termiņa piemērošanas rezultātā viņam faktiski tiktu liegtas šīs regulas 32. panta 2. punktā paredzētās tiesības, jo Slovēnijas tiesību aktos paredzētajā triju mēnešu termiņā viņam nebija iespējams iesniegt prasījumus, kas vēl nebija pieteikti vai atzīti citā dalībvalstī.

- 22 NK precizē, ka *Alpine BAU* bankrots ir viens no lielākajiem Austrijā notikušajiem un ka likvidācijas process ilga vairākus gadus, jo pēdējā tiesas sēde notika 2018. gada 2. oktobrī. Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punkta efektīvas piemērošanas nolūkā tajā esot prasīts, lai šāda apjoma galvenās maksātnespējas procedūras administratoram netiktu noteikts stingrs termiņš prasījumu iesniegšanai, pamatojoties tikai uz tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā ir sākta sekundārā procedūra. Tādējādi, lai nodrošinātu Regulas Nr. 1346/2000 pārākumu, *ZFPPIPP* esot jānoraida.
- 23 *Alpine BAU* Slovēnija savukārt apgalvo, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1346/2000 4. panta 1. punktu visos gadījumos ir piemērojami tās dalībvalsts tiesību akti, kuras teritorijā maksātnespējas procedūra ir sākta, ja vien Regulā Nr. 1346/2000 nav noteikts citādi. Taču tajā neesot nevienas tiesību normas, kas izslēgtu valsts tiesību piemērošanu attiecībā uz termiņu, kurš sekundārā maksātnespējas procedūrā noteikts galvenās maksātnespējas procedūras administratora prasījumu iesniegšanai. Turklāt Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punktā neesot paredzētas nekādas “īpašās tiesības” galvenās maksātnespējas procedūras administratoram, jo šajā tiesību normā ir vienīgi atļauts minētajam administratoram izvirzīt prasījumus kā parādnieka kreditoru likumīgajam pārstāvim. Interpretācija, saskaņā ar kuru Slovēnijas kreditoriem esot saistošs stingrs termiņš prasījumu iesniegšanai sekundārā maksātnespējas procedūrā, savukārt citu dalībvalstu kreditoriem, kurus pārstāv maksātnespējas administrators, tāda nav, radītu nevienlīdzīgu attieksmi pret šīm divām kreditoru kategorijām. Turklāt *Alpine BAU* Slovēnija apgalvo, ka Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punkta formulējumā nav prasīts, lai prasījumi, ko cēlis galvenās procedūras administrators un citu sekundāro procedūru administrators, būtu iepriekš pārbaudīti un atzīti šajās procedūrās.
- 24 Šajos apstākļos *Višje sodišče v Ljubljani* (Lūbļanas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumos, kad galvenās maksātnespējas procedūras likvidators ir iesniedzis prasījumu pieteikumus kādā sekundārā procedūrā, attiecībā uz kreditoru prasījumu iesniegšanas termiņiem un novēlotas iesniegšanas sekām tiek piemērotas tās valsts tiesību aktos paredzētās tiesību normas, kurā notiek sekundārā procedūra?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 25 Iesākumā jānorāda – saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, pat ja formāli iesniedzējtiesa ir ierobežojusi savus interpretācijas jautājumus tikai ar noteiktiem Savienības tiesību aspektiem, šāds apstāklis nav šķērslis tam, lai Tiesa sniegtu iesniedzējtiesai visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tai var būt noderīgi, izspriežot iztiesājamo lietu, neatkarīgi no tā, vai minētā tiesa savos jautājumos ir vai nav uz tiem atsaukusies (spriedums, 2020. gada 9. jūlijs, *Santen*, C-673/18, EU:C:2020:531, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 26 Tādējādi ir jāsaprot, ka ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punkts, to skatot kopā ar šīs regulas 4. un 28. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka uz to prasījumu iesniegšanu sekundārā maksātnespējas procedūrā, kurus galvenās maksātnespējas procedūras administrators jau ir iesniedzis šajā galvenajā procedūrā, attiecas šīs sekundārās procedūras sākšanas valsts tiesību aktos paredzētie noteikumi par prasījumu iesniegšanas termiņiem un to novēlotas iesniegšanas sekām.
- 27 Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punktā ir paredzēts, ka galvenās procedūras un sekundāro procedūru administratori iesniedz citās procedūrās tos prasījumus, kas jau ir iesniegti procedūrā, kurā viņi ir iecelti, ar nosacījumu, ka tas ir lietderīgi kreditoriem procedūrā, kurā viņi ir iecelti, un neskarot šo kreditoru tiesības iebilst vai atsaukt prasības pieteikumu, ja tā paredz piemērojamie tiesību akti.

- 28 Kā izriet no šīs tiesību normas formulējuma, tajā maksātnespējas administratoram principā ir noteikts pienākums iesniegt prasījumus, kas jau ir iesniegti maksātnespējas procedūrā, attiecībā uz kuru tas ir iecelts citās saistītās maksātnespējas procedūrās. Savukārt minētajā tiesību normā, tāpat kā citās Regulas Nr. 1346/2000 normās, nav precizēti termiņi, kas reglamentē šādu prasījumu iesniegšanu, un iespējamās novēlotas iesniegšanas sekas.
- 29 Tomēr jānorāda, pirmkārt, ka Regulas Nr. 1346/2000 4. panta 1. punktā ir noteikts – ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, uz maksātnespējas procedūru un tās sekām attiecas tās dalībvalsts tiesību akti, kuras teritorijā ir sāta procedūra; saukta par “procedūras sākšanas valsti”. Kā izriet no šīs regulas 23. apsvēruma, šī kolīziju norma ir piemērojama gan galvenajai procedūrai, gan sekundārajām procedūrām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 21. janvāris, *MG Probud Gdynia*, C-444/07, EU:C:2010:24, 25. punkts). Šīs regulas 28. pantā ir paredzēts – ja šajā regulā nav noteikts citādi, sekundārajām procedūrām piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā sāk sekundāro procedūru.
- 30 Otrkārt, Regulas Nr. 1346/2000 4. panta 2. punktā, kurā ir precizēta šī panta 1. punkta piemērošanas joma, ir ietverts neizsmeļošs tādu dažādu procedūras aspektu uzskaitījums, kuri ir reglamentēti procedūras sākšanas valsts tiesību aktos, tostarp h) apakšpunktā – noteikumi par prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu.
- 31 Tiesa no tā ir secinājusi – lai neatņemtu šīm tiesību normām to lietderīgo iedarbību, procedūras sākšanas valsts noteikumu attiecībā uz prasījumu izvirzīšanu un tostarp šajā ziņā paredzēto termiņu neievērošanas sekas arī ir jāizvērtē, pamatojoties uz minētajiem noteikumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 9. novembris, *ENEFI*, C-212/15, EU:C:2016:841, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 32 No tā izriet, ka, tā kā ar Regulu Nr. 1346/2000 nav saskaņoti termiņi, kas ir noteikti prasījumu izvirzīšanai tās piemērošanas jomā ietilpstošajās maksātnespējas lietās, šādi noteikumi ir nosakāmi katras dalībvalsts iekšējā tiesību sistēmā saskaņā ar procesuālās autonomijas principu, bet ar nosacījumu, ka tie nav nelabvēlīgāki par noteikumiem, kas regulē līdzīgas valsts tiesībām pakļautas situācijas (līdzvērtības princips), un ka tie nepadara praktiski neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtina to tiesību īstenošanu, kas piešķirtas Savienības tiesībās (efektivitātes princips) (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 9. novembris, *ENEFI*, C-212/15, EU:C:2016:841, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Konkrētāk, termiņi attiecībā uz tādu prasījumu iesniegšanu sekundārā maksātnespējas procedūrā, kurus citā – ar šo sekundāro maksātnespējas procedūru saistītā – procedūrā, kas sāta citā dalībvalstī, ir iesniedzis šīs citas procedūras administrators, saskaņā ar šīs regulas 32. panta 2. punktu ir reglamentēti tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā sāta šī sekundārā procedūra, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti šā sprieduma iepriekšējā punktā minētie līdzvērtības un efektivitātes principi.
- 34 Šajā gadījumā NK, galvenās maksātnespējas procedūras administrators, būtībā apgalvo, ka šī tiesību norma esot jāinterpretē tādējādi, ka ar to galvenās maksātnespējas procedūras administratoram tiek piešķirtas “īpašas tiesības” sekundārā maksātnespējas procedūrā izvirzīt prasījumus, kas jau ir iesniegti galvenajā procedūrā, attiecībā uz kuru tas ir iecelts, un ka uz to neattiecas sekundārās procedūras sākšanas valsts tiesību aktos paredzētie iesniegšanas termiņi. Šīs īpašās tiesības esot pamatotas ar šī maksātnespējas administratora pienākumu sagaidīt prasījumu pārbaudi un atzīšanu galvenajā maksātnespējas procedūrā pirms to iesniegšanas sekundārajā procedūrā.
- 35 Ir taisnība, ka galvenās procedūras administratoram ir noteiktas priekšrocības, kas viņam dod iespēju ietekmēt sekundāro procedūru tādā veidā, lai tā neapdraudētu galvenās procedūras aizsargājošo mērķi. Tā, saskaņā ar Regulas Nr. 1346/2000 33. panta 1. punktu viņš var pieprasīt apturēt likvidācijas procesu uz trim mēnešiem un šo apturēšanu var turpināt vai pagarināt uz tādu pašu termiņu. Atbilstoši šīs regulas 34. panta 1. punktam galvenās procedūras administrators var ierosināt izbeigt sekundāro procedūru ar sanācijas plānu, mierizlīgumu vai tam pielīdzināmu pasākumu. Šīs regulas 33. panta 1. punktā paredzētās apturēšanas periodā šo ierosinājumu saskaņā ar minētā 34. panta 3. punktu var izteikt vienīgi galvenās procedūras administrators vai parādnieks ar administratora piekrišanu

(spriedums, 2012. gada 22. novembris, *Bank Handlowy un Adamiak* (C-116/11, EU:C:2012:739, 61. punkts).

- 36 Tāpat jānorāda, ka saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā ietverto lojālas sadarbības principu kompetentajai tiesai, kas sāk sekundāro procedūru, šo noteikumu piemērošanā ir jāņem vērā galvenās procedūras mērķi un Regulas Nr. 1346/2000 sistēma, kuras mērķis, kā izriet it īpaši no tās 20. apsvēruma, ir nodrošināt, izmantojot galvenās un sekundārās procedūras obligātu koordināciju, efektīvu pārrobežu maksātnespējas procedūru darbību, garantējot galvenās procedūras pārākumu (spriedums, 2012. gada 22. novembris, *Bank Handlowy un Adamiak*, C-116/11, EU:C:2012:739, 62. punkts).
- 37 Tomēr galvenās maksātnespējas procedūras administrators, pamatojoties uz Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punktu, nevar atbrīvoties no prasījumu iesniegšanas termiņiem, kas noteikti tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā uzsākta sekundārā procedūra, kurā tas iesniedz prasījumus, kas jau ir iesniegti galvenajā procedūrā, attiecībā uz kuru tas ir iecelts.
- 38 Ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 1346/2000 pamatā ir vienlīdzīgas attieksmes pret kreditoriem princips, uz kuru *mutatis mutandis* ir balstīta jebkura maksātnespējas procedūra (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 6. jūnijs, *Tarragó da Silveira*, C-250/17, EU:C:2018:398, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Tā kā saistībā ar Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punktu maksātnespējas administratori rīkojas kreditoru vārdā un interesēs, šo tiesību normu nevar interpretēt tādējādi, ka šie administratori var atkāpties no procedūras sākšanas valsts tiesību aktiem, kuros reglamentēti šo prasījumu iesniegšanas termiņi, savukārt kreditori, kas rīkojas savā vārdā un uz sava rēķina, to nevar darīt. Ja tas tā būtu, šie kreditori būtu neizdevīgākā situācijā salīdzinājumā ar tiem kreditoriem, kuru prasījumus ir cēlis citas saistītas procedūras administrators.
- 40 Tādējādi kreditoriem, kas rīkojas savā vārdā un uz sava rēķina, ne tikai būtu jāievēro viņu prasījumu iesniegšanas termiņi, bet, ja tie tiktu iesniegti novēloti, tiem būtu jācieš sekas, kas paredzētas procedūras sākšanas valsts tiesību aktos, savukārt kreditoriem, kurus pārstāv citas saistītas procedūras administrators, nebūtu pilnīgi nekādu noilguma termiņu un tiem nebūtu nekādu seku saistībā ar iesniegšanu pēc termiņa beigām. Šāda nevienlīdzīga attieksme varētu izraisīt nepamatotu vienas kreditoru kategorijas tiesību aizskārumu.
- 41 Katrā ziņā pretēji tam, ko rakstveida apsvērumos apgalvo NK, Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punkts nevar tikt interpretēts tādējādi, ka galvenās maksātnespējas procedūras administratoram ir jāgaida, kamēr prasījumi, kurus tas vēlas iesniegt sekundārajā procedūrā, tiks pārbaudīti un atzīti galvenajā procedūrā, pirms viņš tos var iesniegt sekundārajā procedūrā. Kā izriet no šī sprieduma 28. un 29. punkta, prasījumu pārbaudi un atzīšanu saskaņā ar šīs regulas 4. panta 2. punkta h) apakšpunktu reglamentē procedūras sākšanas valsts tiesību akti. Līdz ar to sekundārās procedūras administratoram, ņemot vērā valsts, kurā uzsākta šī sekundārā procedūra, tiesības, ir jāpārbauda šādi iesniegto prasījumu pieņemamība. Tam, ka galvenās procedūras administrators ir pārbaudījis prasījumus, ņemot vērā galvenajā procedūrā piemērojamās tiesības, *a priori* nav nozīmes attiecībā uz to pašu sekundārajā procedūrā iesniegto prasījumu pārbaudi.
- 42 No visiem iepriekš minētajiem apstākļiem izriet, ka uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1346/2000 32. panta 2. punkts, to skatot kopā ar šīs regulas 4. un 28. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka uz to prasījumu iesniegšanu sekundārajā maksātnespējas procedūrā, kurus galvenās maksātnespējas procedūras administrators jau ir iesniedzis šajā galvenajā procedūrā, attiecas šīs sekundārās procedūras sākšanas valsts tiesību aktos paredzētie noteikumi par prasījumu iesniegšanas termiņiem un to novēlotas iesniegšanas sekām.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 43 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospiež:

Padomes Regulas (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām 32. panta 2. punkts, to skatot kopā ar šīs regulas 4. un 28. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka uz to prasījumu iesniegšanu sekundārajā maksātnespējas procedūrā, kurus galvenās maksātnespējas procedūras administrators jau ir iesniedzis šajā galvenajā procedūrā, attiecas šīs sekundārās procedūras sākšanas valsts tiesību aktos paredzētie noteikumi par prasījumu iesniegšanas termiņiem un to novēlotas iesniegšanas sekām.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – slovēņu.